

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul prezentului act normativ

LEGE privind aprobarea Ordonanței de urgență
pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 67/2023
privind instituirea unei măsuri cu caracter temporar de combatere a creșterii excesive
a prețurilor la unele produse agricole și alimentare

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii prezentului act normativ

2.1 Sursa proiectului de act normativ

Programul de Guvernare

2.2 Descrierea situației actuale

Începând cu luna februarie 2022, conflictul armat de la granița României a avut un impact deosebit de grav asupra sectorului agroalimentar al țării determinând perturbări ale lanțurilor de aprovizionare și contribuind semnificativ la creșterile majore a prețurilor la energia electrică, gaze naturale, combustibil și transport, rezultând dezechilibre majore la nivelul indicatorilor macroeconomici.

Aceste dezechilibre au impactat în mod negativ agricultura și industria alimentară, care au fost puternic afectate, rezultând un potențial pericol de creștere a prețurilor la produsele agricole și alimentare și, implicit, o scădere a puterii de cumpărare a consumatorilor finali, cu afectarea siguranței și securității alimentare a populației.

Mai mult decât atât, creșterea costurilor de producție la niveluri nesustenabile și, implicit, a prețurilor pe piață a produselor agricole primare și a produselor alimentare procesate au condus la majorarea prețurilor unor produse agricole și agroalimentare de bază, determinând scăderea puterii de cumpărare a populației.

Instituirea unei măsuri cu caracter temporar de combatere a creșterii excesive a prețurilor la unele produse agricole și alimentare prin limitarea, pentru o perioadă de 90 de zile, a adaosurilor comerciale practicate în procesarea, distribuția și comercializarea unor produse alimentare esențiale, a determinat scăderea prețurilor pentru aceste categorii de produse și, implicit, a crescut puterea de cumpărare a populației.

De asemenea, impactul pozitiv al prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 67/2023 privind instituirea unei măsuri cu caracter temporar de combatere a creșterii excesive a prețurilor la unele produse agricole și alimentare, s-a reflectat în scăderea indicilor prețurilor de consum.

Datorită faptului că, urmează perioada de iarnă, când cheltuielile cu utilitățile în locuințe și gospodării cresc, aspect ce poate determina o scădere a puterii de cumpărare a populației, dar și ținând cont de faptul că urmează perioada sărbătorilor de iarnă, când nevoia de consum crește, iar bugetul destinat cumpărăturilor vizează, cu

preponderență achiziția de alimente, este necesară adoptarea unui nou cadru legal prin care să fie instituită măsura de combatere a creșterii excesive a prețurilor la unele produse agricole și alimentare prin limitarea, pentru o nouă perioadă de 90 de zile, a adaosurilor comerciale practicate în procesarea, distribuția și comercializarea unor produse agricole și alimentare enumerate în anexa la proiectul de act normativ.

Întrucât nevoia populației de a achiziționa produse agricole și alimentare la prețuri scăzute se menține atât în ceea ce privește produsele existente în anexa la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 67/2023 privind instituirea unei măsuri cu caracter temporar de combatere a creșterii excesive a prețurilor la unele produse agricole și alimentare, cât și la produsele noi, cum ar fi: cozonac, smântână, carne tocată, orez, bulion de roșii, margarină și drojdie, este necesară suplimentarea listei din anexa menționată anterior.

Deoarece între produsele agricole din anexa la actul normativ menționat anterior au fost prevăzute fructe sezoniere, a fost înlocuit pepenele roșu cu perele, iar în contextul sărbătorilor de iarnă, care urmează, a fost adăugat la lista cu legume și usturoiul cunoscută fiind întrebuințarea acestuia în preparatele culinare specifice acestei perioade.

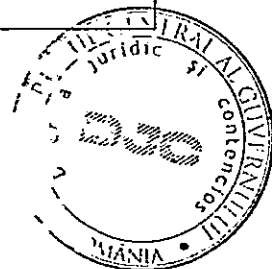
Produsele agricole și alimentare care vor fi introduse în listă au fost identificate prin analizarea componentelor coșului minim de consum pentru un trai decent reglementat de prevederile Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 217/2000 privind structura coșului minim de consum pentru un trai decent în România, cu modificările și completările ulterioare, raportat la faptul că în această perioadă se consumă în mod tradițional cozonac, cârnați, sarmale, prăjituri, pentru prepararea cărora este necesară smântâna, carnea tocată, orezul, bulionul de roșii, margarina, drojdia și usturoiul.

Nevoia populației de a achiziționa produse agricole și alimentare la prețuri scăzute se menține atât în ceea ce privește produsele existente în anexa la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 67/2023 privind instituirea unei măsuri cu caracter temporar de combatere a creșterii excesive a prețurilor la unele produse agricole și alimentare, cât și la produsele noi, cum ar fi: cozonac, smântână, carne tocată, orez, bulion de roșii, margarină, drojdie, pere și usturoi.

Ținând cont că, în lipsa acestor măsuri legislative, impuse de o situație extraordinară, există riscul unei creșteri abrupte a prețurilor la alimente, tendință care se manifestă în perioada sărbătorilor de iarnă și care poate produce dezechilibre majore între cererea și oferta existentă pe piața produselor agroalimentare, fiind resimțită și de consumatorul final, deosebit de vulnerabil, se impune luarea unor măsuri urgente cu caracter temporar în vederea limitării acestor efecte.

În aceste condiții, prețurile ridicate ale alimentelor vor afecta capacitatea persoanelor de a cumpăra astfel de produse și vor crește presiunea asupra gospodăriilor cu venituri mici, situație în care Guvernul este constrâns să reacționeze prompt pentru apărarea interesului public constând în asigurarea accesului populației cu venituri mici la alimente de bază.

Accesibilitatea prețurilor este o preocupare majoră pentru liderii Uniunii Europene, implicit pentru Guvernul României, în special în ceea ce privește grupurile cu venituri mici și vulnerabile, care sunt cele mai afectate.

Potrivit prevederilor art. 47 alin. (1) din Constituția României, republicată, "Statul este obligat să ia măsuri de dezvoltare economică și de protecție socială, de natură să asigure cetățenilor un nivel de trai decent". A asigura hrană populației înseamnă „a asigura accesul tuturor oamenilor, în orice moment, la hrană suficientă pentru a avea o viață sănătoasă și activă”.

Dat fiind faptul că pe perioada de iarnă cheltuielile privind achiziția de alimente și cele aferente achitării întreținerii locuinței reprezintă un procent de peste 60%, creșterea prețurilor la alimente în mod necontrolat ar influența în mod negativ puterea de cumpărare a populației.

În considerarea faptului că aceste elemente vizează interesul general public, respectiv asigurarea accesului populației cu venituri mici la alimente de bază și protejarea consumatorului final, constituie o situație de urgență, extraordinară, a cărei reglementare nu poate fi amânată, este necesară promovarea prezentei ordonanțe de urgență privind instituirea unei măsuri cu caracter temporar de combatere a creșterii excesive a prețurilor la unele produse agricole și alimentare.

2.3 Schimbări preconizate

Prezentul act normativ instituie pentru sectorul agricultură și industrie alimentară, măsura cu caracter temporar de combatere a creșterii excesive a prețurilor la unele produse agricole și alimentare pentru o perioadă de 90 de zile.

Măsura cu caracter temporar de combatere a creșterii excesive a prețurilor se aplică pe întreg lanțul de producție/procesare, import, comerț intracomunitar, distribuție și vânzare cu amănuntul, și vizează următoarele produse agricole și alimentare:

orez - bob rotund- cu gramaj cuprins între 0,5 – 1,5 kg, cozonac, bulion de roșii, smântână- 12% grăsime, margarină, drojdie, pere, usturoi, carne tocată, produse care se adaugă la lista cu produse din anexa la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 67/2023.

În perioada înregistrată de la intrarea în vigoare a Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 67/2023 s-a constatat necesitatea clarificării unor dispoziții din cuprinsul acesteia referitoare la produsele care fac obiectul măsurii temporare de combatere excesive a prețului, astfel că prin prezentul proiect de act normativ se precizează în concret produsul cu cantitatea aferentă, respectiv: făină albă de grâu "000" până la 1 kg, mălai până la 1 kg, ouă de găină calibrul M, ulei de floarea-soarelui până la 2 l, zahăr alb tos până la 1 kg.

Prin măsura cu caracter temporar de combatere a creșterii excesive a prețurilor, se limitează cotele de adaos comercial în mod specific asupra produselor menționate. Suplimentar la art. 3 a fost introdus un nou alineat, alineatul (1¹) unde s-a prevăzut o nouă cotă de adaos comercial de maxim 5% față de prețul de achiziție la care se adaugă cheltuielile directe și indirecte prevăzute de Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.826 din 22 decembrie 2003 pentru aprobarea Precizărilor privind unele măsuri referitoare la organizarea și conducerea contabilității de gestiune. Produsele agricole și alimentare care fac obiectul acestei măsuri sunt: ulei, zahăr, făină, mălai, carne de porc, carne de pui, carne de vită, pentru cantități de produs ambalat mai mari de 5 kg, respectiv 5 l.

Prezentul act normativ aduce clarificări la art. 6 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 67/2023, respectiv se prevede că unitățile emitente de tichete de masă, cadou și sociale, inclusiv cele emise prin Programul Sprijin pentru România, indiferent

de modalitatea prin care tichetele sunt emise, electronic sau hârtie, și de tipul acestora, pot aplica comercianților la momentul decontării lor un comision de maximum 2% pentru toate produsele agricole și alimentare care se pot achiziționa cu acestea, fără a se limita la produsele prevăzute în anexa la prezenta ordonanță de urgență.

Deoarece Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 67/2023 instituia o obligație pentru emitenții de tichete de masă, cadou și sociale, inclusiv cele emise prin Programul Sprijin pentru România, dar fără a prevedea o sancțiune pentru situația în care aceștia nu respectă prevederile ordonanței de urgență, prin prezentul proiect de act normativ se introduce sancțiunea amenzii de la 100.000 lei la 2.000.000 lei.

Totodată, se interzice refacturarea produselor agricole și alimentare din anexa, precum și a serviciilor aferente livrării și comercializării acestora. Pentru nerespectarea acestei prevederi se introduce sancțiunea amenzii de la 100.000 lei la 2.000.000 lei. Aceste sancțiuni specifice dreptului contravențional nu au caracter reparator, ci preventiv-educativ, și reprezintă o formă de constrângere juridică vizând, în special, patrimoniul făptuitorului.

Individualizarea legală a amenzii a fost realizată de legiuitor prin stabilirea unor limite minime și maxime între care pot fi sancționate faptele contravenționale în funcție de gravitatea lor, gravitate care este analizată prin raportare la gradul de pericol social pe care îl prezintă fapta contravențională.

În Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 67/2023 se precizează că le sunt aplicabile, contravențiilor, prevederile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001, cu modificările și completările ulterioare, ceea ce înseamnă, că se aplică implicit, prevederile art. 5 alin. (5) și art. 21 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, potrivit cărora sancțiunea contravențională se aplică în limitele prevăzute de actul normativ și trebuie să fie proporțională cu gradul de pericol social al faptei săvârșite, ținându-se seama de împrejurările în care a fost săvârșită fapta, de modul și mijloacele de săvârșire a acesteia, de scopul urmărit, de urmarea produsă, precum și de circumstanțele personale ale contravenientului și de celelalte date înscrise în procesul-verbal.

2.4 Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 3-a

Impactul socio-economic al prezentului act normativ

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Prezentul act normativ creează cadrul juridic necesar aplicării măsurilor care au în vedere reducerea sau eliminarea consecințelor generate de actuala situație asupra populației și sectoarelor de producție, procesare, distribuție, comercializare produse agricole și alimentare, precum:

- scăderea puterii de cumpărare a populației pentru produsele alimentare de bază;
- distorsionarea pieței produselor agroalimentare și existența unor practici comerciale neloiale, cu impact asupra populației;
- diminuarea activității operatorilor din sectoarele economice implicate, până la reducerea masivă sau închiderea activității;

- menținerea vulnerabilității și expunerii consumatorilor față de evoluțiile nefavorabile ale piețelor agricole.

3.2 Impactul social

Creșterea puterii de cumpărare a populației în ceea ce privește produsele agricole și alimentare prevăzute în anexa la ordonanța de urgență.

3.3 Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Nu este cazul.

3.4 Impactul macroeconomic

Nu este cazul.

3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Nu este cazul.

3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Proiectul de act normativ se supune adoptării cu avizul Consiliului Concurenței.

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Nu este cazul.

3.6 Impactul asupra mediului înconjurător

Nu este cazul.

3.7 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Nu este cazul.

3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Nu este cazul.

3.9 Alte informații

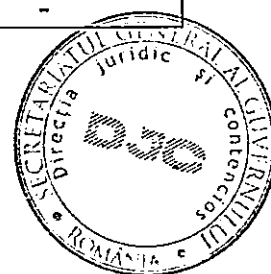
Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

- în mii lei (RON) -

Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani					Media pe cinci ani
	2023	2024	2025	2026	2027		
4.1 Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-	
a) buget de stat, din acesta:	-	-	-	-	-	-	
i. impozit pe profit	-	-	-	-	-	-	
ii. impozit pe venit	-	-	-	-	-	-	
b) bugete locale	-	-	-	-	-	-	
i. impozit pe profit	-	-	-	-	-	-	
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:	-	-	-	-	-	-	
i. contribuții de asigurări	-	-	-	-	-	-	
d) alte tipuri de venituri	-	-	-	-	-	-	

(se va menționa natura acestora)						
4.2 Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat, din acesta: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
b) bugete locale: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
d) alte tipuri de cheltuieli (se va menționa natura acestora)	-	-	-	-	-	-
4.3 Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat b) bugete locale	-	-	-	-	-	-
4.4 Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.5 Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.6 Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.7 Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: a) fișa financiară prevăzută la art.15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată; b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară. Nu este cazul.						
4.8 Alte informații Nu este cazul						

Secțiunea a 5-a
Efectele prezentului act normativ asupra legislației în vigoare

5.1 Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor prezentului act normativ

Nu este cazul.

5.2 Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice

Nu este cazul.

5.3 Conformitatea prezentului act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE).

Nu este cazul.

5.3.1 Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE

Nu este cazul.

5.3.2 Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE

Nu este cazul.

5.4 Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Nu este cazul.

5.5 Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate

Nu este cazul.

5.6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a
Consultările efectuate în vederea elaborării prezentului act normativ

6.1 Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

6.2 Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

În procesul de elaborare a proiectului de act normativ au avut loc consultări cu reprezentanții asociațiilor/federațiilor profesionale din domeniu, precum și cu reprezentanții marilor rețele comerciale din România.

6.3 Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

Nu este cazul.

6.4 Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6.5 Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ a avizat proiectul prezentului act normativ prin avizul nr. 996/2023. b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi
6.6 Alte informații Nu este cazul.
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea prezentului act normativ
7.1 Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ În procesul de elaborare a prezentului act normativ au fost îndeplinite procedurile prevăzute de Legea nr.52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, cu modificările și completările ulterioare, fiind publicat pe pagina de internet a Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale la data de 20.10.2023.
7.2 Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării prezentului act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice. Nu este cazul.
7.2 Alte informații Nu este cazul.
Secțiunea a 8-a Măsurile privind implementarea, monitorizarea și evaluarea prezentului act normativ
8.1 Măsurile de punere în aplicare a prezentului act normativ Prezentul act normativ se implementează de structuri din cadrul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, Ministerul Finanțelor, Agenția Națională de Administrare Fiscală.
8.2 Alte informații Nu este cazul

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.67/2023 privind instituirea unei măsuri cu caracter temporar de combatere a creșterii excesive a prețurilor la unele produse agricole și alimentare, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU
ION-MARCEL CIOLACU

A circular official stamp of the Prime Minister of Romania. The outer ring contains the text "ROMANIA" at the top and "GUVERNUL ROMÂNIEI" at the bottom, separated by two small stars. The center of the stamp contains the text "PRIM-MINISTRU" at the top and "ION-MARCEL CIOLACU" at the bottom, also separated by two small stars.